

DĚTSKÉ SKUPINY POMÁHAJÍ I VE VĚDĚ

Postavení žen ve vědě je již delší dobu diskutované téma. Koncem roku 2017 debata vyústila ve výzvu **Vědma: Iniciativa na podporu vědkyň matek**. Silnými argumenty, které podpořil sociologický výzkum, poukazuje na to, že do doby, než mají ženy děti, jsou ve vědě naprosto konkurenceschopné mužům. Tato konkurenceschopnost výrazně klesá, pokud se vědkyně rozhodne stát matkou. Po návratu z mateřské či rodičovské se pak potýkají s řadou problémů a překážek.

Tato Iniciativa ke zlepšení situace vědkyň navrhuje podpořit zakládání dotovaných dětských skupin. Taková dětská skupina funguje již několik let při Biologickém centru Akademie věd v Českých Budějovicích. Chodí do ní i obě děti **RNDr. Aleny Panicucci Zíkové, Ph.D.**, která se zabývá výzkumem jednobuněčných parazitů.

Podařilo se Vám skloubit péči o děti a bádání? Neztratila jste přehled v oboru?

Přehled jsem neztratila, sladit práci s rodinou se mi podařilo. Mám štěstí, že s manželem sdílíme nejen starost o děti a domácnost, ale také i pracovní prostor. Pracujeme v jedné laboratoři, což je ve vědě dobře vyzkoušený model. Když se nám narodilo první dítě, Biologické centrum AVČR otevřelo Dětskou skupinu Motýlek. Syn začal toto zařízení od 1 roku navštěvovat na celý den. S druhorozenou dcerkou jsem byla doma také 12 měsíců. Během těchto dvou mateřských „dovolených“ jsem ale mohla díky

zapojení manžela jít na 2–3 hodiny týdně do práce. Nebyla to lehká doba, ale udržela jsem kontakt ohledně připravovaných grantových aplikací, zachovala jsem styky se členy laboratoře, byla jsem přítomna na důležitých schůzkách a stále řešila každodenní problémy laboratoře.

„SITUACE BY SE MOHLA ZLEPŠIT VE CHVÍLI, KDY MUŽI BUDOU MÍT POLOVIČNÍ ZODPOVĚDNOST ZA VÝCHOVU DĚTÍ A BĚH DOMÁCNOSTI.“

Je na matky ve vědě pohlíženo jinak?

Není. Je jedno, jestli máte, nebo nemáte dítě. Je jedno, jestli jste muž, nebo žena. Jste neustále hodnocena za výsledky své práce. Neustále musíte pracovat naplno, není prostor na „pomalejší“ období, jen proto, že máte děti. To nikoho nezajímá. Ve vědě se hodnotí pouze excelentně vykonaná práce.

Platí tedy věta „Jedno dítě, které máš, je jednou knihou, kterou nenapišeš“?

Ano, tato věta platí obecně pro všechny obory, ve kterých je úspěch založen nejen na předpokladech jedince danou práci zastávat, ale také na času, který práci věnuje. Platila by i pro mužské pohlaví, pokud by dělba práce o rodinu a domácnost byla přesně poloviční. I přes sociologické změny, kterými společnost prochází a díky jimž se muži více věnují rodině, žena nese větší břímě a stráví více času péčí o děti a domácnost. Ve vědě je to o to zřetelnější, jelikož vědci (ženy i muži) pracují hodně. Práce je jejich koníčkem. Situace by se mohla zlepšit ve chvíli, kdy muži budou mít poloviční zodpovědnost za výchovu dětí a běh domácnosti. Tím by se aspoň zmírnily rozdíly mezi muži a ženami, kteří se rozhodli mít rodinu. Samozřejmě budou mezi námi jedinci, kteří dají přednost práci před založením rodiny. Ale to je naprosto v pořádku, máme právo se rozhodnout, jaký chceme vést život.

Inspiruje mateřství výzkum?

Nemyslím si, ale toto je velice individuální otázka. Když jsem v práci, na děti nemyslím, nestýská se mi. Vím, že je o ně dobře postaráno, v dětské skupině mají skvěle připravený program a vzdělané láskyplné pečovatelky.

„ŽENA BY NIKDY NEMĚLA BÝT SPOLEČNOSTÍ SOUZENA ZA TO, CO SI VYBRALA, JELIKOŽ SI JE DOBŘE VĚDOMA POZITIVNÍCH I NEGATIVNÍCH DOPADŮ JEJÍHO ROZHODNUTÍ.“

Čím Vám pomohla dětská skupina?

Pomohla, bez tohoto zařízení bych si svou práci neudržela. Dětské skupiny či zařízení, ve kterých je možno se postarat o děti od 1 roku by měly být přirozenou součástí naší české společnosti. Žena by měla mít možnost volby, zda jít zpět do práce na celý, či poloviční úvazek, anebo zůstat doma a věnovat se dětem. Obě možnosti jsou na stejné úrovni a obě možnosti by měly být společností vítané. Žena by nikdy neměla být společností souzena za to, co si vybrala, jelikož si je dobře vědoma pozitivních i negativních dopadů jejího rozhodnutí. Nicméně v současné chvíli toto není možné, žena nemá možnost volby a velká většina matek tak zůstává doma, jelikož nemají jinou možnost. Naš stát tak plýtvá schopnostmi žen v produktivním věku, které by mohly aktivně přispívat ekonomickému rozvoji. Stát by měl umožnit ženám se vrátit do práce ve chvíli, kdy cítí, že je čas. A tou podporou by mohlo být právě zřízení Dětských skupin. Jelikož jsem pomáhala se zřízením naší Dětské skupiny, tak největší radost mi nedávno udělal kolega, který vedl svou jednorouční dcerku do Motýlka a blaženě prohodil „Co dcerka, ta je spokojená, ale jak manželce Dětská skupina prospěla!“

DĚTSKÉ SKUPINY

Dětské skupiny jsou zařízení pro děti již od jednoho roku věku a poskytují pravidelnou péči v malém kolektivu. Obvyklá kapacita dětské skupiny je 12 dětí, o které se starají minimálně dvě odborně vzdělané pečující osoby, na základě předem stanoveného plánu výchovy a péče, který zaručuje co možná nejvyšší kvalitu poskytované služby.

Dětské skupiny fungují na neziskové bázi. Zřizovatelem může být obec či kraj, nestátní nezisková organizace, vysoká škola či zaměstnavatel poskytující službu pro děti svých zaměstnanců. Dětské skupiny jsou kvalitní službou péče o děti a jsou vedené v evidenci MPSV.

POZITIVA DĚTSKÝCH SKUPIN

- Díky časové flexibilitě otevírací doby přispívají k lepšímu sladění práce a rodiny.
- Pomohou s postupným návratem do práce, rodič může dětskou skupinu využít jen ve dnech, kdy to skutečně potřebuje.
- Jsou finančně i místně dostupné.
- Širokým věkovým rozpětím přijímaných dětí významně rozšiřují dostupnost péče o nejmenší (tj. o děti od jednoho roku).
- V menších skupinkách se snáze zohledňuje individuální přístup k dítěti.
- Jako další alternativa doplňují síť mateřských škol.
- Představují funkční a čím dál oblíbenější zaměstnanecký benefit, zejména v dobách rekordní zaměstnanosti.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

#dětskéskupiny